

Hin størsti fíggarligi kraftarvøddurin

Tær 60 miljónurnar

Hetta uppskotið, sum fyrr, lógmaður P. M. Dam undir seinastu samráðingum sínum við ríkisstýrið um ílleggingarpening til ta stóru havna- og vegagerðina, ravmagranina av Føroyum og aðra stóra íllegging, var so gott, at sjálvt teir sum tá skuldu staðið aftan fyri javnaðar- sambands- og gamla sjálfstýrislandsstýri, vildu so illa trúgva hesum. Norðoyingar minnst, hvussu Sámal Petersen saman við Hákon Djurhuus og Jóhan Simonsen á valfundum í Norðoyum vildu halda, at hesin grunnur hoyrdi bæra heima í Dams agita-tiónaragngassa. Tilíkt hevði maður ikki hoyrt áður, at státturin fyrst skuldi jætta peningin — 60 miljón- ur — til varandi grunn fyri Føroyar, men at hann harafturat gekk við til at lata rentuna og avdráttir av lánum úr grunnum fara í aftur grunnin til víðari útlán. tað kundi ikki bera til, søgdu teir.

Men javnaðarmenn fara ikki við leysum óðanindum.

Nú er grunnurin samtyktur á tingi.

Vit prenta her uppáttur sjálvt lógaruppskotið:

FORSLAG

til

Lov om en færøsk investeringsfond m. v.

§ 1. Der oprettes en færøsk investeringsfond, hvis midler tilvejebringes ved statslån på 10 mill. kr. i hvert af finansårene 1964-65 — 1969-70.

§ 2. Fonden ledes af en bestyrelse på tre medlemmer. Disse beskikkes af statsministeren, der ligeledes bestemmer, hvem af medlemmerne der skal være bestyrelsesformand. To af medlemmerne beskikkes efter indstilling fra henholdsvis finansministeren og handelsministeren. Beskikkelserne sker for fire år ad gangen. Udtræder et bestyrelsesmedlem i løbet af funktionsperioden, beskikkes efterfølgeren dog kun for den resterende del af perioden.

Stk. 2. Bestyrelsen er fondens øverste myndighed. Den afgiver efter hvert finansårs udløb en beretning om fondens virksomhed.

Stk. 3. De med administrationen af fonden forbundne udgifter, herunder vederlag til bestyrelsens medlemmer og til medhjælp for denne, afholdes af statskassen.

Stk. 4. Fondens vedtægter godkendes af statsministeren.

§ 3. Af fondens midler skal i første række ydes lån til investeringer, navnlig i større offentlige anlæg og lignende, som må anses for påkrævede eller ønskelige af hensyn til det færøske erhvervslivs udvikling, og hvortil midler ikke fra anden side kan tilvejebringes i tilstrækkeligt omfang til en rationel og økonomisk forvaltet gennemførelse af sådanne anlæg m. v.

Stk. 2. Af indkomne renter og af drag kan der uafhængigt af bestemmelsen i stk. 1 ydes lån til private erhvervsvirksomheder og sam-

menstøtninger af sådanne samt til sammenslutninger eller organisationer med almennyttige formål til løsning af opgaver, hvortil tilstrækkelige midler ikke fra andre sider har kunnet tilvejebringes, og som må anses at kunne tjene til fremme af det færøske erhvervsliv som helhed.

§ 4. Lånen ydes på sådanne vilkår og mod sådan sikkerhed, som fastsættes af fondens bestyrelse, hvorved kan henses til formålet med lånets optagelse. Hvor særlige omstændigheder ikke gør sig gældende, skal lån ydes på lignende rente- og afdragsvilkår, som på tidspunktet for lånets ydelse er gældende for lån ydede af offentlige penge- og kreditinstitutter til tilsvarende formål.

Stk. 2. Fondens bestyrelse er berettiget til fra vedkommende statsmyndighed eller institution at indhente en teknisk-økonomisk bedømmelse af projekter, til hvis gennemførelse lån ønskes optaget efter § 3, stk. 1, og kan gøre ydelsen af lånet betinget af, at projektet godkendes ved denne bedømmelse.

Stk. 3. Fondens bestyrelse skal, forinden der træffes afgørelse om, hvortidit lån kan ydes, indhente en udtalelse fra det i § 5 omhandlede udvalg.

§ 5. Der nedsættes et rådgivende udvalg på fem medlemmer, der beskikkes af statsministeren, som ligeledes bestemmer, hvem af medlemmerne der skal være udvalgets formand. Tre af medlemmerne beskikkes efter indstilling fra henholdsvis finansministeren, handelsministeren og Danmarks Nationalbank, medens et medlem beskikkes efter indstilling fra det rets- og sagsvitsenskabelige fakultet ved Københavns universitet og det økonomiske og juridiske fakultet ved Aarhus universitet i forening. Beskikkelserne sker for fire år ad gangen. Udtræder et medlem i løbet af funktionsperioden, beskikkes efterfølgeren dog kun for den resterende del af perioden.

Stk. 2. De med udvalgets virksomhed forbundne udgifter, herunder vederlag m. v. til medlemmerne og til medhjælp for udvalget afholdes af statskassen.

§ 6. Det påhviler udvalget at holde sig løbende underrettet om den økonomiske udvikling på Færøerne og, når anledning gives dertil, at afgive indberetning til statsministeren herom. Udvalget skal endvidere afgive udtalelse i sager, som forelægges det af en statsmyndighed eller af bestyrelsen for den færøske investeringsfond.

Stk. 2. Det påhviler samtlige statsmyndigheder at holde udvalget underrettet om alle foranstaltninger af betydning for de økonomiske forhold på Færøerne, herunder igangværende eller planlagt investeringsvirksomhed.

Stk. 3. Forinden bevilling søges til gennemførelse af de i stk. 2 omhandlede foranstaltninger skal der indhentes en udtalelse fra udvalget. Sådant udtalelse skal

Allir teir ymsu afturhalds- flokkar ímóti sosial- demokratunum

AFTRA SEG IKKI VIÐ AT NYTA SJÁLVT TEY LÆGSTU
VÁPŊ MÓTI ARBEIÐARAFYRKINGINI.
HETTA HENDIR ALLA STADNI UTI SUM HEIMA.
I VÁR VÓRU FØROYSKU JAVNAÐARMENNINIR FYRI
TOYGGJINUM

Her gingu teir íð annars høvdu viljað klórað eyguni út á hvørjum øðrum, saman at reka javnaðarmanna leiðsluna í føroyskum politikkí burtur.

I móti valúrslitunum, ímóti teirri sjóra álitisvátan, sum veljararnir góvu javnaðarmonnum, vórðu javnaðarmenn ríknir av stjórnapollunum.

Hann, sum kennir støðuna hjá meirátunum av veljarum stjórna-flokkanna undan valinum, veit at eingin hevur grovligari sviðkið teir enn leiðarmenn í tjóðveldinum og gamla sjálfstýringu við at fara í stjórna- og kongu við kapitalista-flokkinn, folkaflokkinn.

Kjartan Mohr er ikki at taka uppá tunguna.

Hansara kandidátur fingi av lokalum grundum hópin av sambandsmonnum og javnaðarmonnum at velja teir, tí teir droymdu ikki um sjálfstýrispolitikk og loysing, men talaðu einans um at koma á ting fyrí at fremja praktisk mál. Kjartan Mohr hevur so státt nýtt sambands- og javna-

áðaratkvøður at seta ein loysingar-politikk í háseti. Og gamla sjálfstýrimenn eru ikki frægari, teir gingu beinleiðis til vals fyrí at javnaðar- sambands- gamla sjálfstýris landsstýri kundi halda fram. Og fáir tjóðveldismenn høvdu droymt um, at tjóðveldið fór at velja folkaflokkinn heldur enn javna-flokkinn. Men hóast veljaranna støðu, var ræðslan ó helsjálvtin, teir fingi av veljaranna fylking um javnaðarflokkinn so stór, at teir — svikjandi veljararnar fórtvætning — lótu gamalt agg fara og kastaðu seg í armarnar á hvørjum øðrum í eini «fortvívlaðari roynd at skúgva javnaðarmenn út.

Men teir hava fingið svarið frá fólkinum. Bæði gamla sjálfstýrimenn, tjóðveldismenn og folkaflokksmenn við streymaðu inn í felag javnaðarmanna, tí teir áðanna nú av sonnum javnaðarflokkinn at vera hin einasti sanna arbeðara-flokk og frisinnaða flokk, íð fjóldin í Føroyum kann fylkjast um.

Nú vóru tað norsku javnaðarmenn, sum teir borgarligu og orinda-sveinar kommunistanna runnu saman um at fella.

Vápnaleysis móti tí av øllum heiminum góðkenda norska arbeðarapolitikkí, ið stendur sum ein fymynd, sterkur og fram-burðsrikur, hava andstöðuflokkar javnaðarmanna í Noregi, teir 4 borgarligu: vinstru, høgru, kristligu, og bóndaflokkurin, ikki vtt-að sær annað at taka til, enn elna námsvanlukku í Svalbard, hóast ríkisstýrið var fullkomuliga sak-leyst í hesi ólukkú. Og teir, ið brutu út úr arbeðaraflokkinum og

ið fyrst og seinast er at oyðileggja sosialdemokratarnar, lupu til at hjálpa kapitalistaflokkunum við at geva teimum atkvøðu sínar at fella norsku arbeðarastjórna — somu karkar sum vit hava her heima, men sum — eins og sagt av einum av norska arbeðara-flokksins talarum — vilja líkasam okkara karkar fáa sín dóm tá ið fólkið aftur fer til valurnurnar.

Hákon — Erlendur . . .

(Framhald frá 1. síðu)

í Føroyum, og á hín bógvin vilja so vit koma at missa borgararættin í Danmark og Grønlandi. Her ei eini tvíbýti.

Víð út krevja okkum rætt til úttan um donsku stjórna at gera eittmála við fremmand land, krev-ur ein loysing, tí úttan hana kann hetta ikki gerast.

»Teoretiskí« kunnu fólkatings-sessarnir avtakast, um ein meirluti á ríkisstýri og 40 % av øllum teimum, sum hava valrætt í Danmark, eru fyrí at broyta grundlóg-ina, so áætlingin um føroyskar fólkatingsmenn fer út. Men prakt-ískt er tað ómøguligt at fáa 40 % at greiða atkvøðu fyrí eini tilikari grundlógarbroyting. Vit megu so státt taka loysing, um fólkatings-sessarnir skulu kunnu avtakast.

»Hatta vóru rein orð fyrí pengarnar« segði tjóðveldismaðurin Jóhan Simonsen á Tngi, tá ið lógmaður hevði hildið programtalu sína.

Índhentes, selv om udgifterne kun delvis afholdes af staten, og uanset om statens støtte ydes i form af lån eller garanti.

Stk. 4. Nærmere regler for udvalgets virksomhed fastsættes af statsministeren.

SUDAFRIKANSKA POLITIH

sigur at 200 afrikanarar, eru farnir til bretska protektoratið Bezhuanaland seinastu 7 mánaðarnar, at lera at gera sabotasju. Ein áv leið arunum í suðurafríkanska politinum legði aftrat, at 100 afrikanarar um dagarnar fara aftrat til Bezhuanaland.

Brøv til Sosialin

Tað hendir ikki litið innanfyri býráðið, sum borgararnir ikki mettuliga hava vílan um. Eftir-hondini sær tað út sum tað er um-ráðandi at tilhoyra ein vissan po-litískan flokk(ar) fyrí at fáa gott arbeði, í grótbrotinum ella hvar tað er, fáa skúlaárambætið í Havn o. s. fr.

Men, at tað eisini skal vera so galti, at ein býráðsformaður -kal kunnað setast á eitt mál sum byggí loyvi til Arbeðsmannafelagið í Havn, tað er óvnið.

Sami borgarstjóri hevur kanska í hyggju at víska sær politiskan stuðul, sum til seinasta vil, men opinbárliga væntar hann ikki at fáa hann frá arbeðsmonnum?

Afturat sær hevur hann so fingið aðrar «góðar» menn, sum líka so litið vanta sær arbeðarar at velja seg.

Tað síðsta sum hent er: adressa frá fólki, har ímillum sigst lands-læknin at vera. Tað skal geva «skugga» um arbeðsmannafelagið fær loyvi at byggja við Landa-vegin, í niðanfyri Barnagarðin. Børnini koma at liva á «skugga-síðuni» um tað verður arbeðs-mannafelagið sum byggir. Men tá tað var Ebenezer ella Meinigheits-húsið ella Brockie, sum skuldu byggja, tá var ikki talað nakad um «skuggasiður».

Tað eru onnur pláss til spæli-pláss úttan eitt opið pettið, sum liggur við ein tann mest trafikeraða vegin í Havnini.

Men tá tað er teimum ráðandi monnumum í býráðnum til vildar, tá kunnu teir koma fram við øllum móguligum tvætlandi argu-mentum.

Men tá tað av álvara skal gerast nakad fyrí at fáa spæliplássir, tá hendir einki.

Tað var betri um landslæknin og aðrir við honum syrgdu fyrí at gera teirra plikt, istaðin fyrí at renna privatorindi fyrí sínar polit-isku vinnern.

Um so hevði verið var betri skil á kloakkviðskiftinum og vatn-spurninginum í Havn.

Ein borgari.

Haldið Sosialin

Eg nýti einans

Marga

at baka við steikja við og til alla matgerð

MARGARIN PALMIN

Margarinvirkið Marga TORSHAVN